

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/7/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5818200804
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5818200804.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členov senátu JUDr. Jany Kotrčovej a JUDr. Zuzany Krivdovej, v právnej veci žalobcov: 1/ A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., E. XXX, 2/ F. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., E. XXX, 3/ G. E. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., J. XXXX/X, 4/ E. K. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., M. N. XXX, žalobcovia v rade 1/ - 4/ právne zastúpení: JUDr. Miroslav Bachynec, advokát, so sídlom H. XXX, proti žalovaným: 1/ Studienky, k. s., so sídlom Bratislava – mestská časť Podunajské Biskupice 821 06, Popradská 10025/35, IČO: 48 228 753, 2/ G. E. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., Q. E. XXXX/XX, 3/ E. E. O., E., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., A. XXXX/X, 4/ E. B. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., F. XXXX/XX, žalované v rade 3/ a 4/ právne zastúpené: JUDr. Marcel Ružarovský, advokát so sídlom v P., B. I. XXX, o zriadenie práva prechodu, o odvolaní žalobcov v rade 1/ - 4/ a žalovaných v rade 1/ - 4/ proti medzitýmnému rozsudku Okresného súdu Námestovo z 02. augusta 2022 č. k. 11C/18/2018-888, takto

rozhodol:

Medzitýmny rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zriadil v prospech vlastníka stavby súpisné číslo, XXX postavenej na pozemkoch – CKN parc. č. 543/3, 543/4, 602/7, 602/8 a 602/9, k.ú. Q. A. H., vecné bremeno spočívajúce v práve prechodu pešo a práve prejazdu nemotorovými a motorovými vozidlami do 3,5 t, bez možnosti parkovania vozidiel, s možnosťou stáť vozidiel za účelom naloženia a vyloženia osôb a nákladu maximálne v dĺžke 30 minút v mieste, kde sa končí možnosť prístupu motorovým vozidlom, cez pozemok CKN parc. číslo 615/2, CKN parc. číslo 602/22, CKN parc. číslo 538/60, a vecné bremeno spočívajúce v práve prechodu pešo a práve prejazdu nemotorovým vozidlom cez pozemky – CKN parc.č. 538/59, CKN parc.č. 538/58, CKN parc.č. 538/56, CKN parc.č. 538/57, CKN parc.č. 538/54, CKN parc.č. 538/55, CKN parc.č. 602/20 a CKN parc.č. 602/21 vytvorené podľa GP č. 914729-02/2022 zo dňa 10.02.2022 vyhotoveného G. B. R. (výroky I. a II.). V prospech vlastníka stavby súpisné číslo X, postavenej na pozemku – CKN parcele č. 539, k.ú. Q. A. H., zriadil vecné bremeno spočívajúce v práve prechodu pešo a práve prejazdu nemotorovými a motorovými vozidlami do 3,5 t, bez možnosti parkovania vozidiel, s možnosťou stáť vozidiel za účelom naloženia a vyloženia osôb a nákladu maximálne v dĺžke 30 minút v mieste kde sa končí možnosť prístupu motorovým vozidlom, cez pozemky - CKN parc. číslo 615/2, CKN parc. číslo 602/22 a CKN parc. číslo 538/60, k.ú. Q. A. H. a vecné bremeno v práve prechodu pešo a práve prejazdu nemotorovým vozidlom cez pozemky nachádzajúce sa v k.ú. Q. A. H. – CKN parc.č. 538/59, CKN parc. číslo 538/58, CKN parc. číslo 538/56, CKN parc.číslo 538/57 a CKN parc.číslo 538/62, vytvorené podľa GP č. 914729-02/2022 zo dňa 10.02.2022 vyhotoveného G. B. R. (výroky III. a IV.). Geometrický plán č. 914729-02/2022 zo dňa 10.02.2022 vyhotovený G. B. R. sa stáva neoddeliteľnou súčasťou rozsudku (výrok V.). Právoplatnosťou výroku I. a III. sa zrušuje uznesenie Okresného súdu Námestovo z 10.11.2017 sp.zn. 4C/31/2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline z 15.03.2018

a č k. 7Co/48/2018-108 o nariadení neodkladného opatrenia (výrok VI.). Žalovaní v rade 1/ - 4/ majú nárok na náhradu za obmedzenie ich vlastníckeho práva, o výške ktorej rozhodne súd po právoplatnosti medzitýmneho rozsudku (výrok VII.). O nároku na náhradu trov konania rozhodne súd v rozsudku, ktorým sa bude konanie končiť (výrok VIII.).

2. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že žalobcovia v rade 1/ a 2/ sú spolumahitelia Chaty s. č. XXX a žalobcovia v rade 3/ a 4/ sú spolumahitelia Chaty s. č. X, ktoré boli vybudované v sedemdesiatych rokoch 20. storočia, pričom spolu s Chatou s. č. XXX boli postavené okolo rekreačného areálu vtedajších Třineckých železární n. p. a boli napojené na elektrickú, vodovodnú a kanalizačnú sieť. Žalobcovia v rade 1/ a 2/ nadobudli Chatu s. č. XXX v roku 2012 na základe kúpnej zmluvy, žalobcovia v rade 3/ a 4/ nadobudli Chatu č. X

na základe darovacej zmluvy v roku 2007 od svojich právnych predchodcov. Celý rekreačný areál neskôr nadobudla spoločnosť DOLVAP, s. r. o. a od nej na základe kúpnej zmluvy v roku 2015 nadobudol vlastníctvo žalovaný v rade 1/, keď následne niektoré z pozemkov rekreačného areálu nadobudla do vlastníctva žalovaná v rade 2/ a od nich aj žalované v rade 3/ a 4/. V súčasnosti sa uvedený rekreačný areál skladá z pozemkov vo vlastníctve žalovaných 1/ - 4/ - CKN parcel č. 538/3, 538/9, 538/18, 538/19, 538/20, 538/43, 538/44, 538/45, 540, 541, 542, 602/2, 602/3, 602/16. Právo prechodu v prospech vlastníkov chat nie je evidované v katastri nehnuteľností, popiera ho aj právny predchodca žalovaných – spoločnosť DOLVAP, s.r.o., pričom pokiaľ žalovaná v rade 1/ nadobudla rekreačný areál, aj z bežného pohľadu muselo byť jej zrejme, že môže trpieť právnou vadou, tým, že je dlhodobo tolerovaný prístup chatárov k ich chatám cez rekreačný areál. Na druhej strane žalobcovia v rade 1/ a 2/, pokiaľ kupovali Chatu s.č. XXX v roku 2012, v tom čase nebolo pochyb o tom, kto je vlastníkom rekreačného areálu a že zo žiadneho zápisu v katastri nehnuteľností nevyplývalo žiadne právo prístupu k Chate č. XXX cez rekreačný areál. Uvedené konanie žalobcov v rade 1/ a 2/ bolo buď hrubou nedbanlivosťou, alebo išlo o vypočítavosť, pri ktorej sa spoliehali na to, že získajú Chatu s.č. XXX za nižšiu cenu práve v dôsledku jej právnej vady (neexistencie prístupu) a následne sa prístupu domôžu súdnou cestou. Žalobcovia v rade 3/ a 4/, ktorí nadobudli Chatu s.č. XXX bez práva prístupu, túto skutočnosť ani rozumne neodôvodnili. Oproti žalobcom v rade 1/ a 2/ je však ich konanie zrozumiteľnejšie, nakoľko Chatu s.č. X nadobudli darovaním v rámci rodiny. Z listiny „Vyjadrenie k výstavbe rekreačnej chaty v Q. A. H.“ zo dňa 14.09.1970 vyplývala možnosť používania príjazdovej cesty k rekreačnej chate pána S. D. (právneho predchodcu žalobcov 1/ a 2/), keď prístup k Chate s.č. XXX a Chate s. č. X bol dlhodobo vlastníkom chat tolerovaný. Z uvedenej listiny nebolo možné vyvodit' vecnoprávny charakter nadobudnutia práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu vydržaním. Napriek uvedenému dospel k záveru o potrebe zriadiť vecné bremeno v prospech vlastníkov Chaty s.č. XXX a Chaty s.č. X vzhľadom na uvádzané spoločenské pomery, ako aj na spravodlivé riešenie veci. Žalovaní ponúkli žalobcom v priebehu konania rôzne riešenia, vrátane uzatvorenia nájomnej zmluvy, žalobcovia však o nájomnom vzťahu čo i len odmietli rokovať a požadovali jedine zriadenie vecného bremena. Žalovaní zároveň ponúkli žalobcom v rade 3/ a 4/ možnosť prístupu s motorovým vozidlom až ku Chate č. X, išlo by o prístup, ktorého realizácia by si vyžadovala určitú úpravu terénu, vzhľadom na jej rozsah a charakter v danej časti pozemku by nešlo o finančne nákladnú úpravu. Aj keď daný prístup by nemal tvar priamky, obsahoval by aj dve zákruty a zahŕňal by aj miernejšie stúpanie, nepovažoval to za dôvod na odmietnutie takéhoto návrhu žalovaných žalobcami v rade 3/ a 4/. Uvedené skutočnosti by samé o sebe mohli znamenať zamietnutie žaloby, avšak súd reflektoval na ďalšie skutočnosti – že v minulosti sa jednalo o dlhodobé používanie prístupu, o ktorých žalovaná v rade 1/ v čase nadobudnutia vlastníctva rekreačného areálu vedela. Neumožnil žalobcom v rade 3/ a 4/ parkovať motorové vozidlá v rekreačnom areáli. Vo vzťahu k žalobcom v rade 3/ a 4/ je podstatné uviesť, že keď mali možnosť dohodnúť sa na zriadení prístupu motorovým vozidlom až ku svojej chate a následne parkovať na pozemku pri nej, ktorý je v ich vlastníctve – na CKN parcele č. 538/2, takúto možnosť odmietli. Prístup navrhovaný žalobcami v rade 3/ a 4/ by takmer úplne znehodnotil pozemok – CKN parcelu 538/19 a vo veľkej miere aj CKN parcele 538/8, 538/3 a 602/3. Tiež nebolo bez významu, že žalobcovia trvali na vedení prístupovej cesty východnou časťou areálu, ktorý sa nachádza v malom údolí, v tejto časti sa jedná o rovinu a žalobcami navrhované prístupové cesty by v najväčšej možnej miere zasahovalo žalovaným do možností využitia rekreačného areálu, ktoré je z hľadiska využiteľnosti najcennejšie. Vo vzťahu k zriadeniu práva vecného bremena v prospech vlastníkov Chaty s.č. XXX vychádzal zo zistenia, že títo nie sú vlastníkami pozemku pod ňou, ani v jej okolí, pričom v zmysle súdneho rozhodnutia budú musieť žalovaní v rade 1/ a 2/ pokračovať ďalej aj po pozemkoch – EKN parcele č. 3920/1 a EKN parcele č. 3918/5, ktoré nie sú súčasťou rekreačného areálu a ich vlastníkami sú tretie osoby. V skutočnosti sa jedná o lesné pozemky a prístup k nim môžu využívať len na základe podmienok zákona o lesoch. Pokiaľ zriadil časť prístupovej cesty cez rekreačný pozemok a následne

žalobcovia 1/ a 2/ môžu pokračovať ku Chate s.č. XXX aj cez ďalšie pozemky, nemôže týmto rozsudkom zriadené právo prístupu považovať za neúčelné; iná situácia by nastala, ak by súd zriadil právo prístupu motorovým vozidlom až po okraj rekreačného areálu, kde vzhľadom na charakter pozemku by mohol byť takýto vjazd považovaný za protiprávny v zmysle § 305 ods. 2 Trestného zákona. Neprihliadal na obranu žalovaných poukazujúc na notársku zápisnicu Nz 18566/2020 o možnosti prístupu ku Chate s.č. XXX cez iné pozemky, keď na základe vykonanej ohliadky bolo možné konštatovať, že tento iný prístup je opäť možný len cez pozemky, ktoré nie sú vo vlastníctve žalobcov v rade 1/ a 2/, ale množstva iných vlastníkov, ktorí nie sú stranami konania. Nejde ani o verejnú komunikáciu, ide o prístup po lúke a jeho v záverečnej časti cez lesný pozemok, pričom dĺžka tohto prístupu od verejnej komunikácie k Chate s.č. XXX je asi dvakrát dlhšia ako dĺžka prístupu od verejnej komunikácie cez rekreačný areál k Chate č. XXX a dĺžka prístupu od najbližšej trvalo spevnenej plochy k Chate s.č. XXX je žalovanými uvádzaným prístupom cca 4-krát dlhšia. Pri rozhodovaní prihliadal aj na ďalšie skutočnosti – na charakter lesných pozemkov, na sklon terénu, charakter využívania pozemkov a najmä zmyslupnosť takéhoto prístupu, najmä v situácii, že v minulosti bol prístup zabezpečený predošlým vlastníkom rekreačného areálu. Pri rozhodovaní o rozsahu zriadenia vecného bremena prihliadal na zásah do vlastníckeho práva žalovaných zabratím a nemožnosťou využívania plôch, cez ktoré bude vedený prístup k stavbám, keď prístupové cesty požadované žalobcami mali značnú dĺžku, od cesty II/584 k Chate s.č. XXX cca 350 m a k Chate s.č. X cca 280 m, pričom žalobcom umožnil prístup aj motorovými vozidlami cez dlhodobu existujúcu spevnenú cestu s asfaltovým povrchom od cesty II/584 približne po severnú hranicu pozemku CKN parc.č. 538/19. Neumožnil žalobcom parkovať motorové vozidlá v rekreačnom areáli, v dôsledku čoho by bolo potrebné vybudovať ďalšie parkovacie miesta zo strany žalovaných, pričom je nepravdepodobné, vzhľadom na postoj žalobcov, že by títo znášali náklady s vybudovaním ďalších parkovacích miest. V celom rozsahu neaplikoval geometrický plán, v časti medzi cestou II/584 a pozemkom CKN parcela č. 602/2 ponechal prístup po pozemku CKN parcely 615/2, ako to navrhli žalobcovia. Zriadenie vecného bremena, ako bolo zakreslené v GP č. 914729-02/2022 – cez novovytvorený pozemok CKN parc.č. 615/3 – by bol zásahom do pozemku – EKN parcely č. 2646/2, ktorého vlastníci, s výnimkou žalovanej 4/, ani neboli účastníkmi konania. Navyše prihliadal na charakter stavieb, že v prípade Chaty s.č. XXX a Chaty s.č. X sa jedná o stavby slúžiace rekreačným účelom, kde pri uvedenom type sa ani všeobecne nepredpokladá, že budú mať vždy zabezpečený príjazd motorovým vozidlom „až ku dverám“. Vychádzajúc z takto zisteného skutkového stavu rozhodol o zriadení vecného bremena v zmysle § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka v rozsahu, ako je uvedené vo výrokoch I. až IV. výroku rozsudku.

3. V zmysle judikatúry je neoddeliteľnou súčasťou zriadenia vecného bremena aj priznanie primeranej náhrady vlastníkovi obmedzovaného pozemku aj bez jeho návrhu. Vzhľadom na vyjadrenie sporových strán ohľadom zriadenia vecného bremena považoval za nevhodné vykonávať dokazovanie aj vo veci výšky náhrady. Preto rozhodol o tom, že žalovaní majú nárok na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva, pričom jeho výšku bude potrebné zistiť v ďalšom dokazovaní po právoplatnosti výrokov I. až V.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobcovia v rade 1/ - 4/. Namietali, že súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal odborným posudkom č. 1/18 súdnej znalkyne Ing. Anny Gálíkovej vo veci stanovenia všeobecnej hodnoty vecného bremena inžinierskych sietí a práva prechodu a prejazdu na pozemkoch vo vlastníctve žalovaných, s ktorým (posudkom) súhlasia. Pokiaľ žalobcovia v rade 1/ a 2/ kupovali chatu v roku 2012, vtedajším vlastníkom rekreačného areálu – spoločnosťou DOLVAP, s.r.o. (jeho právnikom) boli ubezpečení, že majú právo prechodu cez pozemky v ich vlastníctve po prístupovej ceste. Pokiaľ žalobcovia v rade 1/ a 2/ kupovali chatu v roku 2012, vtedajším vlastníkom rekreačného areálu – spoločnosťou DOLVAP, s.r.o. (jeho právnikom) boli ubezpečení, že majú právo prechodu cez pozemky v ich vlastníctve po prístupovej ceste. Neskôr právnik právneho predchodcu žalovaných, uvedené tvrdenie jednoducho zaprel. Od podania žaloby žalovaní nedostali nikdy žiadnu ponuku na riešenie príjazdu autom k ich chate cez pozemky žalovaných, teda po ceste, ktorú denne využívajú desiatky motorových vozidiel – hostí, ktorí sú ubytovaní na troch chatách v rekreačnom areáli. Na uzatvorenie nájomnej zmluvy za užívanie pozemkov žalovaných nepristúpili, keďže žalovaná v rade 2/ požadovala mesačné nájomné vo výške 1 170,- eur, pričom sa nejednalo o nájom za celú cestu, ale len za jej asfaltovú časť, čo považovali za vydieranie. Od žalovanej v rade 2/ nikdy nedostali serióznu ponuku na prístup ku ich Chate s.č. XXX s motorovým vozidlom a nie je v súlade s pravdou odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v bode 26., že trvali na vedení prístupovej cesty východnou časťou areálu, keď im je v podstate jedno, kadiaľ by prístupová cesta ku chate viedla, podstatné je, aby sa ku chate dostali, nakoľko terén je tam členitý a už v minulosti múdri majitelia

pozemkov a chat našli najschodnejšiu trasu, ako sa k chatám dostať. Žalovaní v rekreačnom areáli majú vybudovaných asi 10 parkovacích boxov, ku ktorým vedie len jedna prístupová cesta, ktorú by mohli využívať aj oni. Je nemysliteľné, aby išli odparkovať auto do obce Q. A. H. alebo do N. a odtiaľ by išli pešo. Pokiaľ by súd urobil teraz ohliadku, zistil by, že je vybagrovaná prístupová cesta až skoro ku Chate č. XXX a že žalovaná v rade 2/ pri bagrovaní pozemku pretrhla elektrickú prípojku ku Chate č. X, ktorá vedie od ich Chaty s.č. XXX, o ktorej tvrdí, že tadiaľ nevedie. Obidve Chaty č. X a č. XXX boli postavené v roku 1970 a slúžili na oddych a relaxáciu svojich vlastníkov a v minulosti ku chate mali možnosť prístupu aj motorovým vozidlom potvrdený písomným dokladom spoločnosti Třinecké železiarne, n.p., Třinec. Žalobcovia v rade 3/, 4/ nesúhlasia s rozhodnutím súdu o zriadení vecného bremena, keďže majú úplne znemožnený prístup motorovým vozidlom a jeho parkovaním ku svojej Chate č. X už od roku 2017. Žalovaní nechali zbagrovať spevnenú štrkovú prístupovú cestu, ktorá viedla ku Chate č. X z nádvorja a zastavanej plochy, ktorú nechali zatrávniť, vysadiť na nej stromy a takto vytvorenú plochu ohradiť pre chov oviec, čím bol znemožnený prístup ku ich chate. Prístup motorovým vozidlom na pozemok CKN parc.č. 539, k.ú. Q. A. H. ku Chate č. X potrebujú pre zabezpečenie pravidelnej údržby chaty, okolia, dovozu, odvozu potrebného materiálu, zariadenia, paliva, pre osobný dovoz osoby so ZŤP – starej mamy a pod. V súdnom spise je podložené, že iná prístupová cesta k Chate č. X od hlavnej cesty II/584 cez pozemky žalovaných neexistuje. V odôvodnení rozsudku v bode 14. sa síce uvádza, že žalobcovia v rade 3/ a 4/ nesúhlasili s ponúkanou alternatívou žalovaných s možnosťou prístupu motorovým vozidlom až ku Chate č. X podľa návrhu na dohodu na zriadenie vecného bremena po asfaltovej ceste a po trávinatej ploche po okrajových častiach pozemkov, k čomu potrebujú uviesť, že po všetkých doterajších skúsenostiach so správaním sa žalovanej v rade 2/ a schválnostiach z jej strany, žalovaným neveria. Navrhujú, aby bol geometrický plán opravený a aby súd rozhodol o zmene pešieho chodníka na šírku cca 2,5 m pre motorové vozidlá do 3,5 t a zo strany žalovaných aby bolo možné urobiť úpravu pozemku (niekoľkohodinová práca pre bager alebo svojpomocne ručne a čiastočne spevniť cestu ekopanelmi a tým by bol vyriešený problém so zaparkovaním motorového vozidla na ich pozemku pri Chate č. 2). Rovnaká možnosť by bola aj pre Chatu č. XXX. Žiadajú, aby bolo o zriadení práva vecného bremena rozhodnuté na základe ich návrhu, podrobne uvedeného v bode IV. odvolania. Poukazujú na to, že problémy s prechodom cez pozemky, ktoré sú predmetom sporu, začali v roku 2017, kedy bola zamknutá rampa na komunikácii – KNC p.č. 615/2 a postupne boli na pôvodných prístupových cestách urobené umelé záтары. Žiadali rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť v zmysle ich návrhu v odvolaní.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II., III., IV., V. a VII. podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalované v rade 1/ až 4/. V odvolaní uviedli, že účelom zriadenia vecného bremena je riešenie situácie, kedy vlastník skutočne nemôže zabezpečiť prístup inak, avšak v prípade žalobcov možnosť zabezpečenia prístupu inak existuje. Rozhodnutím súdu dochádza na ich strane k neprimeranému zásahu do ich vlastníckych práv a zásadnému zásahu do ich užívacích práv, keď nesprávnym rozhodnutím bolo umožnené parkovať žalobcom na asfaltovej trase, ktorých priemerná šírka je iba 3,5m, a to bez „časového obmedzenia“, keď v prípade prekročenia povolenej dĺžky parkovania žalobcami nebudú mať žiadnu relevantnú možnosť zamedziť žalobcom parkovať dlhšie aj nad rámec povolenej dĺžky parkovania. Poukazujú na skutočnosť, že počet lôžok v ich chatách je 20 a do každej chaty hostia takmer vždy prídu na dvoch vozidlách. To znamená, že potrebujú 6 parkovacích miest pre hostia a aspoň 1 parkovacie miesto pre seba. V areáli mimo tohto najširšieho úseku asfaltovej cesty sa už nikde inde nenachádza žiadna spevnená plocha. Vo vzťahu k uvedenému situácia vyvrcholila dňa 21.08.2018, kedy žalované žalobkyňu v rade 3/ celé hodiny vyzývali, aby si preparkovala auto, ktoré stálo v areáli na ich pozemku, keďže žalované chceli odísť a areál uzatvoriť. Aj po príchode polície, žalobkyňa v rade 3/ policajtov vysmiala a nakričala na nich, auto odmietla preparkovať. Žalobcovia v rade 1/, 2/ svoju chatu sústavne celých 7 rokov nelegálne prenajímajú, za uplynulých 5 rokov neprešli žalobcovia v rade 1/ a 2/ cez areál Studienok ani raz, ale na prístup k chate využívajú cestu opísanú Notárskou zápisnicou č. N 964/2019. Z písomných vyjadrení právnych predchodcov žalovaných, najmä z emailu z 05.09.2017 E. T. H., zamestnanca právneho oddelenia spoločnosti DOLVAP, s.r.o., Varín, ako aj z vyjadrenia tejto spoločnosti zo 07.09.2018 a vyjadrenia spoločnosti Třinecké železiarne, n.p. z 03.12.2018 vyplýva, že žalobcovia v rade 1/ až 4/ a ani ich právni predchodcovia v minulosti nemali ani nemajú od právnych predchodcov žalovaných súhlas na užívanie pozemkov žalovaných za účelom prístupu k ich rekreačným chatám. Navyše uvádzajú, že zo strany právnych predchodcov žalovaných vôbec nešlo o tolerovaný prístup k chatám žalobcov, keďže právni predchodcovia žalovaných (najskôr spoločnosť Třinecké železiarne, a.s. a neskôr spoločnosť DOLVAP, s.r.o.) lokalitu „Sekaniská“ (súčasný názov „Studienky“) dlhodobo riadne neužívali a neobhospodarovali, zo strany žalobcov a ich právnych predchodcov dochádzalo v lokalite „Sekaniská“ k svojvôli a k neoprávneným zásahom do vlastníckych

práv právnych predchodcov žalovaných a následne aj do ich vlastníckych práv. Majú za to, že na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, že prístup k chatám mali žalobcovia, resp. ich právni predchodcovia tolerovaný. Kópiu listiny označenej ako „Vyjadrenie k výstavbe rekreačnej chaty v Q. A. H.“ zo dňa 14.09.1970 predloženú žalobcami riadne spochybnili, keďže okrem iného išlo iba o xerografickú kópiu listiny, ktorej originál žalobcovia v rade 1/ a 2/ súdu nepredložili. Táto listina sa mala týkať iba rekreačnej Chaty č. XXX, netýka sa rekreačnej Chaty s.č. X, pričom žalobcovia v rade 3/ a 4/ ani žiadnu podobnú kópiu listiny počas konania pred súdom prvej inštancie nepredložili. S ohľadom na uvedené je možné konštatovať, že žalobcovia v rade 1/ a 2/ kupovali rekreačnú chatu v roku 2012 s vedomím právnej vady - neexistencie prístupu a s vedomím – neoprávnenej stavby, t.j. chaty postavenej na cudzích pozemkoch, s ohľadom na skutočnosť, že právni predchodcovia žalobcov v rade 3/ a 4/ až v roku 1995 vysporiadali vlastníctvo k pozemku pod rekreačnou Chatou č. X, preto sa domnievajú, že v danom prípade nie sú splnené podmienky na zriadenie vecného bremena podľa § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka. Žalobcovia v rade 1/ a 2/ majú k rekreačnej Chate s.č. XXX iný možný prístup, ktorý aktívne využívajú celé roky, a to v súlade s predloženou Notársku zápisnicu č. N 964/2019, ktorou v konaní preukázali iný prístup žalobcov v rade 1/, 2/ k rekreačnej Chate s.č. XXX priamo od verejnej komunikácie, a to od cesty II/584 po spevnenej trase smerujúcej k hale na ustajnenie dobytku p. H. E., majiteľa haly, ktorý tam jazdí denno-denne svojim autom, pričom žalobca v rade 1/ bezplatne dodáva elektrickú energiu zo svojej rekreačnej Chaty s.č. XXX do haly p. H. E., následne popri tejto hale a po upravenej vykosenej trávě po pozemku – KNC p.č. 3913/1 a KNC p.č. 3911/1 majú žalobcovia 1/, 2/ zabezpečený prístup k rekreačnej Chate s.č. XXX. Pred súdom prvej inštancie riadne preukázali, že žalobcovia v rade 1/ a 2/ sú spoluvlastníkmi pozemku - KNC p.č. 3913/1, ktorý nadobudli na základe kúpnej zmluvy, ktorej vklad bol povolený pod č. V 2418/2017 z 02.01.2018. Táto trasa iného prístupu je zaznamenaná na fotografiách, je vytyčená a znázornená v katastrálnej mape, ktoré sú všetky prílohou Notárskej zápisnice č. N 964/2019. Aj počas obhliadky vykonanej dňa 15.07.2021 bolo zistené a zaznamenané, že povrch tejto trasy opísanom v Notárskej zápisnici je upravený, a to najmä povrch trasy nachádzajúcej sa na pozemku – KNC p.č. 3913/1 a KNC p.č. 3911/1, ktorú tvorí upravený, vykosený trávnatý povrch a tento upravený povrch je zaznamenaný aj na fotografiách zhotovených počas obhliadky. V tejto súvislosti poukázali aj čestné prehlásenie C. T., C. H., E. T. a E. A., z ktorých vyplýva, že žalobcovia v rade 1/ a 2/ riadne užívajú svoju rekreačnú chatu bez toho, aby na prístup k ich rekreačnej chate využívali pozemky žalovaných. Ďalej poukazujú na skutočnosť, že žalobcom v rade 1/, 2/ ponúkli návrh nájomnej zmluvy na prístup k rekreačnej chate žalobcov v rade 1/ a 2/, ktorú uvedení žalobcovia bez akejkoľvek negociácie bezdôvodne odmietli. Žalobcom v rade 3/ a 4/ okrem návrhu na uzavretie nájomnej zmluvy na dobu neurčitú na prechod a prejazd k rekreačnej chate žalobcov 3/ a 4/ s obvyklou výškou nájomného, navrhli aj dohodu o zriadení vecného bremena práva prechodu a prejazdu v trase, ktorá by zohľadňovala hospodársku využiteľnosť pozemkov v ich vlastníctve a len v nevyhnutnej miere ich obmedzovala vo výkone vlastníckeho práva, avšak žalobcovia v rade 3/ a 4/ aj tento návrh bezdôvodne odmietli. Majú za to, že podmienka, že prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak, nie je splnená. V tejto súvislosti poukazujú na rozsiahlu rozhodovaciu činnosť krajských súdov, rozhodnutia NS ČR sp.zn. 22Cdo/1897/2004 (R 32/2006) v možnosti zriadenia práva vecného bremena na základe obligačného práva (viď aj rozsudky NS ČR 22Cdo/38/2005, sp.zn. 22Cdo/3903/2008, sp.zn. 22Cdo/1897/2004). Ďalej poukazujú na skutočnosť, že medzi rekreačnou chatou žalobcov v rade 1/, 2/ a ich pozemkami, na ktorých žalobcovia v rade 1/ a 2/ navrhujú žalobou zriadiť vecné bremeno, sa nachádzajú pozemky vo vlastníctve tretích osôb, a to pozemok p.č. EKN 3920/1 a p.č. EKN 3918/1, po ktorých žalobcovia v rade 1/ a 2/ nemajú právo prechádzať, ktorú skutočnosť súd pri svojom rozhodovaní nezohľadnil, čím došlo k bezúčelnému a neopodstatnenému zásahu do ich vlastníckeho práva, keďže súdom zriadené vecné bremeno nezabezpečí žalobcom v rade 1/ a 2/ prístup k rekreačnej chate s.č. XXX priamo z verejnej komunikácie. K tomuto je potrebné uviesť, že pozemky - EKN p.č. 3920/1 a 3918/1 sú evidenčne zapísané ako súčasť pozemku - CKN p.č. 602/1 - trvalý trávny porast, teda súd je týmto hodnoverným a záväzným údajom o druhu nehnuteľnosti viazaný. V tejto súvislosti poukazujú na závery vyjadrené v rozsudku Krajského súdu Trenčín sp.zn. 17Co/403/2017, ktorý na takéto obdobné skutočnosti prihliadal a návrh na zriadenie vecného bremena za obdobných okolností zamietol a považoval za neopodstatnený. Obdobne rozhodol pri riešení danej situácie aj Okresný súd Nitra v rozsudku sp.zn. 10C/176/2013 z 27.10.2014, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu Nitra sp.zn. 5Co/175/2015 z 27.04.2016. Zotrávajú na stanovisku, že rekreačná Chata s.č. XXX vo vlastníctve žalobcov v rade 1/, 2/ je neoprávnenou stavbou, postavenou na cudzích pozemkoch, t.j. bez právneho titulu, ako vyplýva z predložených listov vlastníctva č. XXX B. L. XXXX, k.ú. Q. A. H.. Poukazujú ďalej aj

na skutočnosť, že žalobcovia žiadajú zriadiť vecného bremeno iba v prospech žalobcov „in personam“, čo je podľa ich názoru dôvodom na zamietnutie žaloby.

6. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu žalovaných poukázali na ust. § 154 CSP o zákonnej koncentrácii konania, na predložené listinné dôkazy v konaní a na závery vyslovené v Náleze ÚS ČR sp.zn. 1587/20.

7. Žalovaní vo vyjadrení k podanému odvolaniu žalobcov poukazujú, že tvrdenia obsiahnuté v odvolaní považujú za nepravdivé, výslovne ich popierajú a k týmto nepravdivým argumentom žalobcov sa výslovne ohradzujú, ktoré v podrobnostiach vo svojom vyjadrení uvádzajú.

8. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podali včas (§ 362 ods. 1 CSP) strany sporu, v neprospech ktorých bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP) po nariadení odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v intenciách § 379 a § 380 CSP, ktorý v celom rozsahu podľa § 389 ods. 1 písm. c) v spojení s § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorý výrokmi I. až IV. zriadil vecné bremeno spočívajúce v práve cesty vlastníka stavby (žalobcov v rade 1/ a 2/ a žalobcov v rade 3/ a 4/) cez pozemky vo vlastníctve žalovaných v zmysle § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka, keď zároveň výrokom VII. rozhodol, že žalovaní majú nárok na náhradu za obmedzenie ich vlastníckeho práva, o výške ktorého rozhodne súd po právoplatnosti medzitémneho rozsudku, nie je vecne správne.

10. Pre výklad § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka je základnou interpretačnou pomôckou článok 11 ods. 4 Listiny. S prihliadnutím k zmienenému ustanoveniu Listiny je možné zriadiť vecné bremeno práva cesty podľa § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka len za náhradu, dotknutý vlastník má právo na poskytnutie náhrady priamo podľa článku 11 ods. 4 Listiny bez toho, aby bolo nevyhnutné toto právo konštituovať ešte predpisom nižšej právnej sily. Táto náhrada musí byť primeraná ujme, ktorú vlastník pozemku v dôsledku zriadenia práva cesty utrpí. Poskytnutie náhrady je hmotnoprávnou podmienkou pre zriadenie práva cesty. Vzhľadom k tomu, že stanovenie náhrady je hmotnoprávnou podmienkou pre zriadenie práva, nie je k rozhodnutiu o náhrade potrebný návrh vlastníka pozemku (ide tu o prípad, keď z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyporiadania vzťahu medzi účastníkmi - § 216 ods. 2 CSP).

11. Medzitémnym rozsudkom súd rozhoduje o právnom základe veci, ktorý sa vyjadruje k tomu, či žalobca má vôbec na požadované plnenie právo a v akom rozsahu. Základom veci sa rozumie posúdenie všetkých otázok, ktoré vyplývajú z uplatneného nároku, s výnimkou okolností, ktoré sa týkajú len výšky nároku (plnenia). Vo vzťahu k uvedenému odvolací súd vyvodil, že rozhodnutie o zriadení vecného bremena spočívajúceho v práve cesty je konštitutívnym rozhodnutím, pričom zriadenie služobnosti a stanovenie výšky primeranej náhrady za ňu nie je vo vzťahu k základu uplatneného nároku a jeho výšky v zmysle § 216 ods. 2 CSP. Z týchto dôvodov nie je možné v konaní o zriadení vecného bremena spočívajúceho v práve cesty rozhodnúť medzitémnym rozsudkom.

12. Rozhodnutie o zriadení vecného bremena spočívajúceho v práve cesty je konštitutívnym rozhodnutím vo veci, v ktorej právna úprava upravuje podmienky pre vznik práva len rámcovo a dáva široký priestor pre úvahu súdu, pričom v hraničných prípadoch sú dané skutočnosti umožňujúce s istou mierou presvedčivosti zdôvodniť rôzne riešenia. Rozhodnutie vo veci je tak v zásade na úvahe súdu, ktorá však musí byť riadne odôvodnená a nesmie byť zjavne neprimeraná. Predovšetkým je potrebné uviesť, že v súvislosti so zaistením prístupu pri nadobúdaní nehnuteľností je nutné posúdiť predovšetkým právne konanie žalobcov a nie ich právnych predchodcov, pretože žalobcovia sú žiadatelia o zriadenie vecného bremena v práve cesty v zmysle § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka.

13. Z výsledkov doposiaľ vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie (ale aj v odvolacom konaní) vyplýva, že žalobcovia v rade 1/ a 2/ nadobudli vlastnícke právo k stavbe súpisné č. XXX (rekreačnej chaty) v k.ú. Q. A. H., postavenej na CKN parcelách č. 543/3, 543/4, 602/7, 602/8 a 602/9, na základe kúpnej zmluvy v roku 2012 od predávajúceho pána S. D., pričom súd pri rozhodovaní zohľadnil obsah listiny: „Vyjadrenie k výstavbe rekreačnej chaty v Q. A. H.“ zo dňa 14.09.1970, v zmysle ktorej vyplývala možnosť používania príjazdovej cesty k rekreačnej chate pána S. D.. Vo vzťahu k týmto okolnostiam

boli strany sporu vypočítané na odvolacom pojednávaní dňa 16. januára 2024, kedy žalobca v rade 1/ uviedol, že pokiaľ rekreačnú Chatu súpisné č. XXX išiel kupovať od právneho predchodcu, stretol sa s právnikom spoločnosti DOLVAP, s.r.o., ktorý bol predchádzajúcim vlastníkom rekreačného areálu „Studienky“, ktorým mu bolo prisľúbené, že cez pozemky rekreačného areálu (od roku 2015 vo vlastníctve najskôr žalovanej v rade 1/ a neskôr aj ostatných žalovaných), môže prechádzať. Naproti tomu žalovaná v rade 2/ a konateľka žalovaného v rade 1/ E. O. na predmetnom odvolacom pojednávaní uviedla, že právnik spoločnosti DOLVAP, s.r.o. pán H. pri osobnom rozhovore jej potvrdil, že so žalobcami v rade 1/ a 2/ a žalobcami v rade 3/ a 4/ sa bavili o možnosti zriadenia vecného bremena práva prechodu, v tom čase cez pozemky DOLVAP-u za odplatu, čo bolo zo strany vlastníkov Chát č. XXX a č. X (vo vlastníctve žalobcov v rade 1/, 2/ a 3/, 4/) odmietnuté. V súvislosti s preukazovaním dania súhlasu právnym predchodcom žalovaných – spoločnosťou DOLVAP, s.r.o. žalobcovia okrem tvrdenia o rokovaní, daní ústneho súhlasu spoločnosťou DOLVAP, s.r.o. a predložení listiny – „Vyjadrenia k výstavbe rekreačnej chaty v Q. A. H.“ z 14.09.1970, neuviedli žiadne ďalšie podstatné skutočnosti a nenavrhli v naznačenom smere žiadne dokazovanie, keď strana žalovaných poukázala na skutočnosť, že od roku 2012 do roku 2015 bol celý areál „Studienky“ ponúkaný na predaj, čo bolo žalobcom v rade 1/, 2/ a 3/, 4/ jednoznačne zrejmé aj z oznamovacích tabúľ, ktoré v tom čase predaj rekreačného areálu vo všeobecnosti deklarovali. Z výpovede žalobkyne v rade 3/ na odvolacom pojednávaní vyplýva, že tak ona spolu so žalobcom v rade 4/, ako jej právni predchodcovia v minulosti právo prechodu po právnej stránke neriešili, spoliehali sa na to, resp. nevedeli, že by s tým mohol vzniknúť nejaký problém.

14. Pri kúpe nehnuteľnej veci (chaty) bez spojenia s verejnou cestou automaticky neznamená, že nadobúdateľ nemá právo na povolenie nevyhnutnej cesty. K zamietnutiu žaloby na zriadenie práva vecného bremena v práve cesty je možné preto pristúpiť až na základe posúdenia všetkých konkrétnych okolností prípadu, z ktorých vyplýva jednoznačný záver, že nadobúdateľ nehnuteľností v danom prípade postupoval hrubo nedbalo, či dokonca úmyselne, v dôsledku čoho zabránil zriadeniu, či existencii prístupu ku svojej nehnuteľnosti.

15. Pri riešení otázky, či nadobúdateľ konal hrubo nedbalo, či dokonca úmyselne, bude treba zväžiť všetky okolnosti prípadu. Najmä bude nevyhnutné posúdiť správanie nadobúdateľa, predajcu a ďalších osôb (napríklad susedov), obsah listín dostupných pred nadobúdaním nehnuteľnej veci (výpis z katastra nehnuteľností) a konkrétne miestne podmienky. Zohľadniť bude nevyhnutné predovšetkým a) ako sa nadobúdateľ zaujímal o existenciu prístupu k nehnuteľnej veci, b) či nadobúdateľ vedel o absencii prístupu alebo či mal vedieť o absencii prístupu, c) ako nadobúdateľ naložil s informáciou o absencii prístupu, d) či sa nadobúdateľ pokúsil prístup spravidla pred nadobudnutím nehnuteľností získať, e) či bolo reálne docieľiť povolenie cesty jednaním nadobúdateľa. V tejto súvislosti predovšetkým je potrebné preskúmať a vyhodnotiť okolnosti, či nadobúdateľ sa ľahkovážne spoliehal na to, že mu bude prístup k pozemku po jeho nadobudnutí umožnený neformálne alebo povolený súdom, pričom sa nepokúsil si prístup zaistiť pred nadobudnutím nehnuteľností sám, aj napriek tomu, že to nepochybne mohol urobiť.

16. Situácia predvídaná v ust. § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka predstavuje konflikt vlastníckeho práva vlastníka stavby s vlastníkom pozemku. Pri zriaďovaní nevyhnutnej cesty je treba dbať, aby právo vlastníka pozemku bolo obmedzené čo možno najmenej. Preto v prípade, že vlastníka stavby má možnosť zriadiť prístup ku stavbe bez obmedzenia vlastníka príslušného pozemku, prípadne prístup zaistiť inak a v prípade, že zaistenie takéhoto prístupu bude technicky možné a aj náklady na jeho zriadenie nebudú objektívne tak vysoké, že ich vynaloženie bude možné spravodlivo požadovať, je taktiež významné pre rozhodovanie súdu o takomto nároku.

17. Taktiež, ak pripadá do úvahy viacej možností, ako zriadiť nevyhnutnú cestu, je treba vybrať tú, ktorá bude pre vlastníka zaťaženej pozemku najmenej obťažujúca; je treba tiež zväžiť, či by menej zaťažujúcou a primeranejšou z hľadiska požiadavky minimalizácie zásahov do vlastníckeho práva vlastníka zaťažovaného pozemku nebolo vhodnejšie zriadiť cestu cez pozemok iného vlastníka. Zákon nestanovuje výslovné kritériá pre posúdenie toho, aká varianta je menej zaťažujúca a tak primeranejšia. Je treba vziať do úvahy najmä výmeru časti pozemku, ktorá má slúžiť ako nevyhnutná cesta, spôsob využívania zaťažovaného pozemku i stavby, ktorej má cesta slúžiť a mieru rušenia jeho vlastníka. Významná je i skutočnosť, že na pozemku, ktorá pripadá pri zriadení nevyhnutnej cesty do úvahy, je už vybudovaná cesta. Pohodlie oprávneného pri využívaní cesty nie je hlavným kritériom, pri existencii

viacerých približných rovnocenných variant by však nemala byť zvolená tá, ktorá by umožňovala užívať cestu len väčšími obťažmi.

18. Z doposiaľ vykonaného dokazovania vo vzťahu k žalobe o zriadenie vecného bremena v práve cesty v prospech žalobcov v rade 3/ a 4/ vyplýva, že strana žalovaných navrhla žalobcom v rade 3/ a 4/ zriadenie prístupu (práva cesty) k ich rekreačnej chate spôsobom – v zmysle vypracovaného geometrického plánu pána R., podľa vyjadrenia žalovaných za minimálne náklady, ktorý návrh bol zo strany žalobcov v rade 3/ a 4/ odmietnutý napriek tomu, že navrhovaným spôsobom mali žalobcovia v rade 3/ a 4/ možnosť prístupu ku svojej chate aj motorovým vozidlom. Zo strany žalobcov v rade 3/ a 4/ nebolo účinne popreté tvrdenie žalovaných o tom, že uvedený spôsob práva cesty by bol z technického hľadiska nemožný, prípadne, že by náklady na zriadenie práva cesty boli neprimerane vysoké, alebo sú tu iné podstatné okolnosti pre odmietnutie takéhoto návrhu, pričom je zjavné, že k odmietnutiu takéhoto prístupu k ich rekreačnej chate došlo len z dôvodu trvania prístupu cez pozemky žalovaných (po starom) a v rovinatej (lepšej) časti celého rekreačného areálu. Taktiež z výpovede žalovanej v rade 2/ a konateľky v rade 1/ v odvolacom konaní vyplýva, že žalobcom bola navrhovaná možnosť spolufinancovania pri zriadení asfaltovej prístupovej cesty od verejnej komunikácie do areálu, čo bolo z ich strany kategoricky odmietnuté s tým, že za daných okolností bolo zo strany žalovaných žalobcom v rade 3/ a 4/ (ale aj žalobcom v rade 1/ a 2/) navrhované zriadenie vecného bremena v práve prechodu cez ich pozemky. Preto na vyššie uvádzané okolnosti pri rozhodovaní o rozsahu a spôsobe zriadenia práva cesty v prospech žalobcov v rade 3/ a 4/ je potrebné prihliadať a tieto vyhodnocovať v kontexte podmienok § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka, i keď z doposiaľ vykonaného dokazovania vyplýva, že právo cesty je zrejme možné zvoliť len cez pozemky žalovaných.

19. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zatiaľ nedávajú podklad pre rozhodnutie súdu o zriadení vecného bremena práva cesty v prospech žalobcov v rade 1/ a 2/ a rozhodnutie súdu prvej inštancie nemožno považovať za vecne správne v spôsobe a rozsahu zriadenia vecného bremena výrokmi I. a II. rozsudku súdu prvej inštancie. V tejto časti súd prvej inštancie rozhodol o zriadení vecného bremena práva prechodu (pešo, prejazdom nemotorovými a motorovými vozidlami) cez pozemky žalovaných až po hranicu pozemkov (CKN parcely č. 602/2020 a č. 602/2021) bez toho, aby mal vyriešený prístup žalobcov v rade 1/ a 2/ ku svojej chate cez ďalšie príľahlé pozemky, ktoré nie sú vo vlastníctve žalobcov v rade 1/ a 2/. Z výsluchu žalobcu v rade 1/ na odvolacom pojednávaní dňa 16. januára 2024 odvolací súd zistil, že žalobcovia v rade 1/ a 2/ nemajú vyriešený prístup cez EKN parcelu č. 3920/1, zapísanú na LV č. XXX, k.ú. Q. A. H., ktorá je vo výlučnom vlastníctve T. C. a prístup cez ďalšie pozemky – EKN parcelu č. 3918/1, EKN parcelu č. 3914/1 a EKN č. 3913/1 majú riešený len titulom svojho podielového spoluvlastníctva alebo podielového spoluvlastníctva ich syna E. C..

20. Za dôležité pre rozhodovanie o nároku žalobcu na zriadenie vecného bremena v práve cesty cez príľahlé pozemky patria skutkové zistenia – tvrdenia strán o tom, že žalobcovia v rade 1/, 2/ neužívajú prístup ku svojej Chate č. XXX cez pozemky žalovaných minimálne od roku 2017, a to nielen motorovými alebo nemotorovými vozidlami, ale aj pešo, keď využívajú k svojej chate ako prístupovú cestu iné príľahlé pozemky (so súhlasom pána E.), navyiac, keď podľa výpovede žalobcu v rade 1/, tento požiadal obecný úrad o povolenie drobnej stavby – kanalizácie, ktorá bude práve prechádzať cez iné časti pozemkov až do časti, kde sa nachádza kravin pána E.. V tejto súvislosti žalovaná v rade 2/ na odvolacom pojednávaní poukázala na skutočnosť, že pokiaľ bude žalobcami v rade 1/, 2/ vybudovaná kanalizácia k rekreačnej Chate č. XXX vo vlastníctve žalobcov v rade 1/, 2/, je daná možnosť prístupu touto inou trasou k rekreačnej chate žalobcov v rade 1/, 2/ aj nákladným motorovým vozidlom, čo bolo preukázané v prípade zásahu hasičov pri požiari stromov v blízkosti chaty žalobcov v rade 1/, 2/ v krátkej minulosti; opätovne poukazujúc aj na obsah notárskej zápisnice č. N 964/2019. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie stranami sporu uvádzané skutočnosti dôsledne neskúmal, v rozhodnutí nevyhodnocoval v súlade s podmienkami uvedenými v § 220 ods. 2 CSP, keď len všeobecne konštatoval, že táto trasa je 4-krát dlhšia než trasa navrhovaná žalobcami na základe podanej žaloby, bez hodnotenia všetkých relevantných skutočností vo vzťahu k podmienkam § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka.

21. Z vyššie uvedených dôvodov, keďže doposiaľ vykonané dokazovanie a vyhodnotenie výsledkov vykonaného dokazovania nedáva relevantný podklad pre rozhodovanie súdu k hmotnoprávnym podmienkam § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka, odvolací súd medzitýmny rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd dáva do pozornosti

viaceré rozhodnutia vyšších súdnych autorít (napr. rozhodnutia NS SR sp.zn. 5Cdo 51/2020, 1Cdo 74/2022, 3Sžr 11/2016), ktoré môžu byť významné a relevantné pre ďalšie konanie a rozhodnutie vo veci.

22. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
  - b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
  - c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
  - d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
  - e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
  - f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.
- (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)